

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง

โจทย์ปัญหาการบวก และโจทย์ปัญหาการลบ
เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ (2)

ครูผู้สอน

1. ครูสุคนธา

2. ครูสาวিতรี

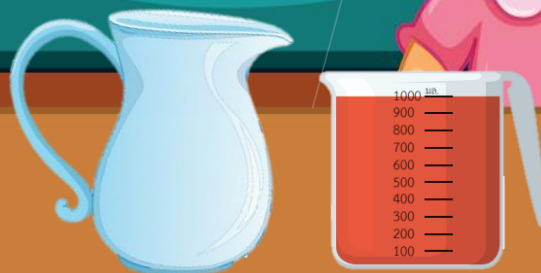
บูโกก

หนูมาศ

เรื่อง

โจทย์ปัญหาการบวก และโจทย์ปัญหาการลบ
เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ (2)

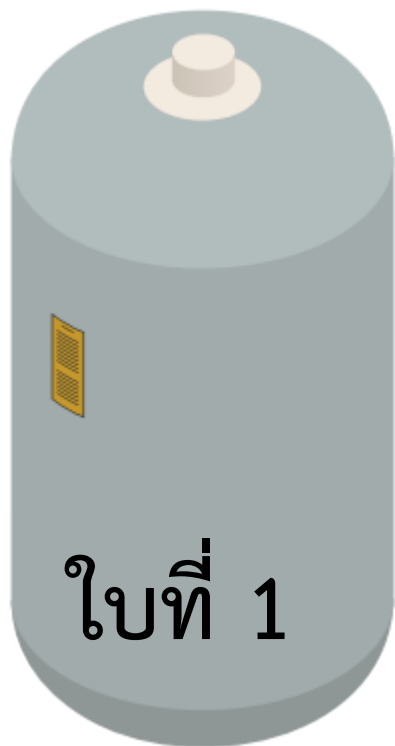
จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และหาคำตอบ
ของโจทย์ปัญหาการบวก และโจทย์ปัญหาการลบ
เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ

1

ถังน้ำใบที่ 1 มีความจุมากกว่าถังน้ำใบที่ 3
อยู่เท่าไร

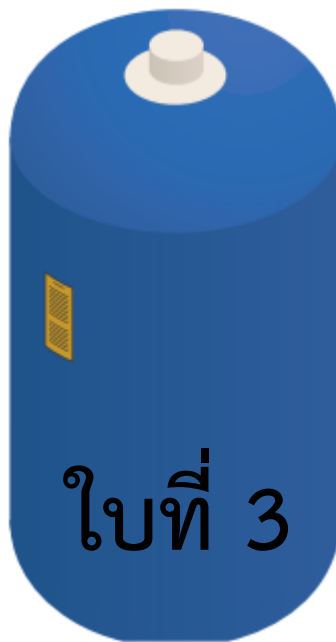
ใบที่ 1

มีความจุ
2,000 ล.

ใบที่ 2

มีความจุ
.....ล.

ใบที่ 3

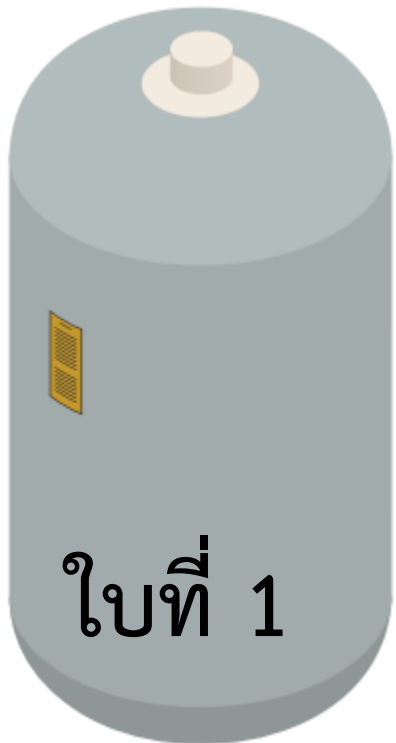
มีความจุ
1,200 ล.

$$2,000 - 1,200 = 800$$

ถังน้ำใบที่ 1 มีความจุ
มากกว่าถังน้ำใบที่ 3
อยู่ 800 ลิตร

2

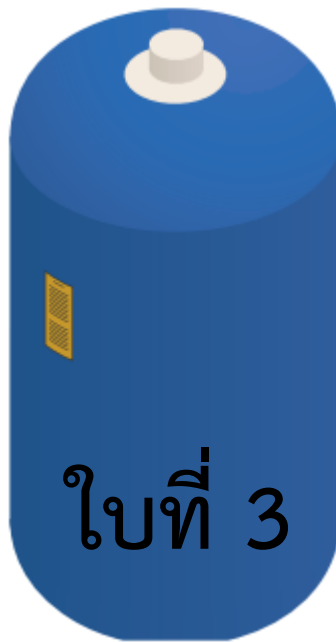
ถังน้ำใบที่ 2 มีความจุมากกว่าถังน้ำใบที่ 3
อยู่ 600 ลิตร ถังน้ำใบที่ 2 มีความจุเท่าไร

มีความจุ
2,000 ล.

มีความจุ
...1,800...ล.

มีความจุ
1,200 ล.

$$1,200 + 600 = 1,800$$

ถังน้ำใบที่ 2 มีความจุ
1,800 ลิตร

กิจกรรม

“การแก้โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ”

โอ่งน้ำ ใหญ่ กลาง เล็ก

ใบที่ 1

ใบที่ 2

ใบที่ 3

ครูแจกใบกิจกรรม 8.15 ให้กับนักเรียนทุกคน

1) โถงใบที่ 1 บรรจุน้ำเต็มโถง ใช้น้ำในโถงไป 509 ลิตร
800 มิลลิลิตร เหลือน้ำในโถง 1,400 ลิตร 400 มิลลิลิตร

โถงใบที่ 1 มีความจุเท่าไร

ใช้น้ำ 509 ล. 800 มล.	เหลือน้ำ 1,400 ล. 400 มล.

ความจุของโถง ? ล. ? มล.

น้ำ 509 ล. 800 มล. บวก 1,400 ล. 400 มล.

1) โถงใบที่ 1 บรรจุน้ำเต็มโถง ใช้น้ำในโถงไป 509 ลิตร
800 มิลลิลิตร เหลือน้ำในโถง 1,400 ลิตร 400 มิลลิลิตร

โถงใบที่ 1 มีความจุเท่าไร

วิธีทำ
ใช้น้ำไป
เหลือน้ำ
โถงน้ำมีความจุ
หรือ

ลิตร	มิลลิลิตร
509	800
1400	400
+	
1909	1200
1910	200

1 ล. 200 มล.

วิธีทำ
ใช้น้ำไป
เหลือน้ำ

โอ่งน้ำมีความจุ

หรือ

ตอบ   โอ่งน้ำมีความจุ ๑,๙๑๐ ลิตร ๒๐๐ มิลลิลิตร

ลิตร	มิลลิลิตร
509	800
1400	400
+	
<u>1909</u>	<u>1200</u>
<u>1910</u>	<u>200</u>

1 ล. 200 มล.

ตรวจสอบความสมเหตุสมผล

1) โอ่งใบที่ 1 บรรจุน้ำเต็มโอ่ง ใช้น้ำในโอ่งไป 509 ลิตร
800 มิลลิลิตร เหลือน้ำในโอ่ง 1,400 ลิตร 400 มิลลิลิตร

โอ่งใบที่ 1 มีความจุเท่าไร

ตอบ โอ่งน้ำมีความจุ ๑,๘๑๐ ลิตร ๒๐๐ มิลลิลิตร

เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

1,910 ลิตร 200 มิลลิลิตร ไกล่เคียง 1,900 ลิตร
ใช้น้ำไป 509 ลิตร 800 มิลลิลิตร ไกล่เคียง 500 ลิตร

$1,900 - 500 = 1,400$ ไกล่เคียงกับที่โจทย์กำหนด

2) เติมน้ำ 90 ลิตร 640 มิลลิลิตร ในโอ่งใบที่ 2 ทำให้น้ำ
เต็มโอ่งพอดี ถ้าโอ่งใบนี้มีความจุ 220 ลิตร 500 มิลลิลิตร
เติมน้ำในโอ่งใบที่ 2 มีปริมาตรเท่าไร

ให้นักเรียนจับคู่กันเพื่อหาคำตอบและแสดงวิธีหาคำตอบ
ลงในใบกิจกรรม 8.15 “โอ่งน้ำ ใหญ่ กลาง เล็ก” ข้อ 2

2) เติมน้ำ 90 ลิตร 640 มิลลิลิตร ในโอ่งใบที่ 2 ทำให้น้ำเต็มโอ่ง
พอดี ถ้าโอ่งใบนี้มีความจุ 220 ลิตร 500 มิลลิลิตร
เติมน้ำในโอ่งใบที่ 2 มีปริมาตรเท่าไร

เดิมมีน้ำในโอ่ง ? ล. ? มล.	เติมน้ำ 90 ล. 640 มล.

โอ่งมีความจุ 220 ล. 500 มล.

น้ำ 220 ล. 500 มล. ลบด้วย 90 ล. 640 มล.

2) เติมน้ำ 90 ลิตร 640 มิลลิลิตร ในโอ่งใบที่ 2 ทำให้น้ำเต็มโอ่ง

พอดี ถ้าโอ่งใบนี้มีความจุ 220 ลิตร 500 มิลลิลิตร

เติมน้ำในโอ่งใบที่ 2 มีปริมาตรเท่าไร

วิธีทำ	ลิตร	มิลลิลิตร
	219	1500
โอ่งน้ำมีความจุ	~~220~~	~~500~~
เติมน้ำในโอ่ง	90	640
เติมน้ำในโอ่ง	<u>129</u>	<u>860</u>

ตอบ เติมน้ำในโอ่ง ๑๒๙ ลิตร ๘๖๐ มิลลิลิตร

2) เติมน้ำ 90 ลิตร 640 มิลลิลิตร ในโอ่งใบที่ 2 ทำให้น้ำเต็มโอ่ง
พอดี ถ้าโอ่งใบนี้มีความจุ 220 ลิตร 500 มิลลิลิตร
เติมน้ำในโอ่งใบที่ 2 มีปริมาตรเท่าไร

ตอบ เติมน้ำในโอ่ง ๑๒๙ ลิตร ๘๖๐ มิลลิลิตร

เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

เติมน้ำในโอ่ง 129 ลิตร 860 มิลลิลิตร ไกล่เคียง 130 ลิตร
เติมน้ำไปอีก 90 ลิตร 640 มิลลิลิตร ไกล่เคียง 90 ลิตร
 $130 + 90 = 220$ ไกล่เคียงกับความจุของโอ่งตามโจทย์

3) เติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 มีปริมาตร 900 ลิตร 300 มิลลิลิตร
ต้องการเติมน้ำในโอ่งนี้ให้มีปริมาตร 1,500 ลิตร
ต้องเติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 อีกเท่าไร

ให้นักเรียนจับคู่กันเพื่อหาคำตอบและแสดงวิธีหาคำตอบ
ลงในใบกิจกรรม 8.15 “โอ่งน้ำ ใหญ่ กลาง เล็ก” ข้อ 3

3) เติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 มีปริมาตร 900 ลิตร 300 มิลลิลิตร

ต้องการเติมน้ำในโอ่งนี้ให้มีปริมาตร 1,500 ลิตร

ต้องเติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 อีกเท่าไร

เดิมมีน้ำในโอ่ง 900 ล. 300 มล.	เติมน้ำ ? ล. ? มล.

ต้องการให้น้ำในโอ่งมีปริมาตร 1,500 ล.

น้ำ 1,500 ล. ลบด้วย 900 ล. 300 มล.

3) เติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 มีปริมาตร 900 ลิตร 300 มิลลิลิตร

ต้องการเติมน้ำในโอ่งนี้ให้มีปริมาตร 1,500 ลิตร

ต้องเติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 อีกเท่าไร

วิธีทำ	ลิตร	มิลลิลิตร
	1499	1000
ต้องการน้ำในโอ่ง	~~1500~~	~~0~~
เติมน้ำในโอ่ง	900	300
ต้องเติมน้ำในโอ่งอีก	<u>599</u>	<u>700</u>

ตอบ   ต้องเติมน้ำในโอ่งอีก ๕๙๙ ลิตร ๗๐๐ มิลลิลิตร

3) เติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 มีปริมาตร 900 ลิตร 300 มิลลิลิตร

ต้องการเติมน้ำในโอ่งนี้ให้มีปริมาตร 1,500 ลิตร

ต้องเติมน้ำในโอ่งใบที่ 3 อีกเท่าไร

ตอบ ต้องเติมน้ำในโอ่งอีก ๕๙๙ ลิตร ๗๐๐ มิลลิลิตร

เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

เดิมมีน้ำ 900 ลิตร 300 มิลลิลิตร

เติมน้ำลงไปในโอ่งอีก 599 ลิตร 700 มิลลิลิตร

ได้น้ำปริมาตร 1,500 ลิตร

ตรวจสอบความเข้าใจรายบุคคล

4) ใช้น้ำในโถ่งไป 50 ลิตร 400 มิลลิลิตร ยังเหลือน้ำอีก 45 ลิตร 600 มิลลิลิตร เต็มมีน้ำในโถ่งใบนี้อยู่เท่าไร

ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรม 8.15
“โถ่งน้ำ ใหญ่ กลาง เล็ก” ข้อที่ 4

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การแก้โจทย์ปัญหาทำได้โดย

อ่านทำความเข้าใจปัญหา

วางแผนแก้ปัญหา หาคำตอบ

และตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

แบบฝึกหัด 8.41

เขียนวงล้อมรอบส่วนที่โจทย์ถาม ชิดเส้นใต้ส่วนที่โจทย์บอก
เขียนแผนภาพแสดงแนวคิด เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบลงในช่องว่าง

- 1) นินจาตึมนมไป 720 มิลลิลิตร ยังเหลือนมอีก 1 ลิตร 425
เดิมนินจาตึมนมเท่าไร

แผนภาพความคิด

วิธีทำ	ลิตร	มิลลิลิตร
เหลือนม	1	425
ตึมนมไป		720
เดิมนินจาตึมนม		

หรือ

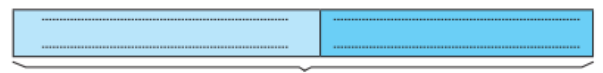
ตอบ เดิมนินจาตึมนม ..... ลิตร ..... มิลลิลิตร

- 2) ชาวสวนต้องการทำปุ๋ยน้ำ 2,500 ลิตร
มีปุ๋ยน้ำอยู่แล้ว 640 ลิตร 759 มิลลิลิตร ต้องทำปุ๋ยน้ำเพิ่มอีกเท่าไร

แผนภาพความคิด

วิธีทำ

ตอบ

- 3) รถขนน้ำมีน้ำ 4,693 ลิตร 785 มิลลิลิตร เติมน้ำเพิ่มอีก
2,538 ลิตร 600 มิลลิลิตร รถขนน้ำมีน้ำทั้งหมดเท่าไร

วิธีทำ

ตอบ

4) โองโงบหนึ่งจุข้าวสารได้ 72 ลิตร ใส่ข้าวสาร 59 ลิตร 600 มิลลิลิตร
ทำให้ถึงมีข้าวสารเต็มพอดี้ เติมมีข้าวสารในโองโงบเท่าไร

วิธีทำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอบ

.....

บทเรียนครั้งต่อไป

โจทย์ปัญหาการคูณ และโจทย์ปัญหาการหาร
เกี่ยวกับปริมาตรและความจุ (1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบกิจกรรม 8.16
2. แบบฝึกหัด 8.42

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

